

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ КУЛЬТУРИ
Факультет хореографічного мистецтва

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня «Магістр»
зі спеціальності 024 «Хореографія»

на тему: «Відтворення людських цінностей в контексті сучасних
хореографічних експерієнсів»

ТЕОРЕТИЧНА ЧАСТИНА ТВОРЧОГО ПРОЕКТУ
на прикладі хореографічної сюїти «Червоні вітрила»

Виконавець: здобувач вищої освіти
рівня магістр
денної форми навчання
Гонтарева Анжеліка Ігорівна

Керівник кваліфікаційної роботи:
Кандидат мистецтвознавства
Старший викладач кафедри
сучасної та бальної хореографії
факультету хореографічного мистецтва
Янина-Ледовська Євгенія Вікторівна

Харків – 2023 р.
ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ I. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ЕКСПІРІЄНСІВ.....	5
1.1. Ретроспектива розвитку від давніх ритуалів до сучасних перфомансів.....	5
1.2. Культурні цінності у хореографічних виставах.....	11
1.3. Сучасні тенденції у хореографії: відтворення гендерних та соціальних цінностей.....	21
1.4. Хореографія як інструмент соціальної інтеграції та відтворення людських цінностей.....	26
РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ЕКСПІРІЄНСІВ У СЮЇТІ «ЧЕРВОНІ ВІТРИЛА»	30
2.1. Основні характеристики хореографічного твору.....	30
2.2. Дійові особи та їх стисла характеристика.....	30
2.3. Лібрето.....	31
2.4. Розгорнутий зміст.....	31
2.5. Драматургія.....	32
2.6. Аналіз музичного матеріалу.....	36
2.7. Костюми.....	36
2.8. Реквізит.....	38
2.9. Світлова партитура.....	39
РОЗДІЛ III. ПОСТАНОВЧИЙ ПЛАН ХОРЕОГРАФІЧНОЇ СЮЇТИ.....	41
ВИСНОВКИ.....	52
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	

ВСТУП

У сучасному світі хореографія є важливим засобом вираження не тільки естетичних і технічних аспектів танцю, а й глибинних людських цінностей і почуттів. Здатність танцю відтворювати і передавати суть людських стосунків, емоційних переживань і культурних цінностей робить його потужним засобом вираження. У цьому контексті вивчення впливу хореографії на відтворення людських цінностей стає актуальною та захоплюючою темою сучасної хореографічної практики.

У ході нашого дослідження ми розглянемо технічні та емоційні аспекти створення хореографічної сюїти «Червоні вітрила», акцентуючи увагу на виразності руху, виборі музичного матеріалу, сценографію та взаємозв'язок індивідуальних та колективних виразів.

Ця дипломна робота має на меті розкрити важливість і вплив хореографії у відтворенні та зміцненні глибоких людських цінностей. Результати дослідження, відкриють великий світ виразності та чуттєвості. Цей світ можливий саме завдяки мистецтву сучасного танцю та його здатності відтворювати багатшаровість та глибину людської душі.

Предметом дослідження є вивчення та аналіз процесів відтворення та вираження ключових людських цінностей у сучасних хореографічних експеріенсах, зокрема хореографічної сюїти «Червоні вітрила».

Дослідження спрямоване на розгляд аспектів танцю, які відображають емоційний, соціокультурний та етичний контекст сучасного суспільства через мову тіла та хореографічні вирази.

Основним завданням є вивчення, як танцювальні рухи, композиції, музичний супровід і взаємодія персональних і колективних виразів у хореографічній сюїті «Червоні вітрила» відтворюють та підкреслюють основні аспекти людських цінностей.

Дослідження розглядає процес взаємодії хореографії і сучасного мистецтва з глибокими людськими цінностями, такими як любов, дружба, солідарність, толерантність, співчуття та різноманіття культурних і соціальних переконань. Аналіз спрямований на розкриття того, як хореографія може стати важливим інструментом для відображення та підсилення цих цінностей у сучасному світі через вистави та танцювальні вистави, використовуючи хореографічні методи і вираз.

На прикладі хореографічної сьюїти «Червоні вітрила» - дослідження має на меті виявити, як хореографія відтворює, ілюструє та підкреслює різні аспекти людських цінностей у сучасних умовах, а також допомагає зрозуміти та заохочувати розвиток цих цінностей у глядачів і учасників танцювальних постановок.

Об'єктом дослідження є процес відтворення та вираження людських цінностей у сучасних хореографічних експеріенсах, зосереджуючись на аналізі та розумінні феномену відтворення цих цінностей у хореографічній сьюїті «Червоні вітрила».

Метою роботи є дослідження, як відтворюються людські цінностей у контексті сучасних хореографічних експерієнсів (на прикладі хореографічної сьюїти «Червоні вітрила»).

Для досягнення поставлених цілей необхідно вирішити наступні **завдання:**

1. Визначити ретроспективний розвиток від давньої обрядовості до сучасної обрядовості
2. Відобразити культурні цінності в танцювальних виставах.
3. Виявити сучасні хореографічні тенденції: репрезентація гендеру і соціальних цінностей.
4. Охарактеризувати хореографію, як інструмент соціальної інтеграції і відродження людських цінностей.
5. Аналізувати практичні питання репродукції людських цінностей в контексті сучасних хореографічних експерієнсів у сьюїті «Червоні вітрила».

РОЗДІЛ І. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ЕКСПЕРІЄНСІВ

1.1. Ретроспектива розвитку від давніх ритуалів до сучасних перфомансів

Виразні форми мистецтва розвивалися протягом тисячоліть разом із соціальною та культурною еволюцією. Його попередниками можна назвати ритуали та вистави, які існували в стародавніх цивілізаціях і відігравали важливу роль у суспільстві. Далі – огляд їх розвитку від давніх ритуалів до сучасних вистав.

Давні ритуали та обряди

Стародавні ритуали були невід'ємною частиною культур і спільнот, і використовувалися для спілкування з невідомими силами природи, богами, духами предків або іншими земними істотами.

Музика, танці, спів - були невід'ємною частиною ритуалів. Танець і музику використовували для створення ритмів і природних явищ, звуків, рухів - це показувало життя і рух навколишнього середовища.

Через спів можна було виразити почуття та мати змогу спілкуватися з невідомими силами. Використовуючи ритуали та різні предмети, такі як: рослини, тварини, каміння та інші природні матеріали - символізували природу та життя і були важливою частиною ритуалу.

Стародавні ритуали мали значну роль при формуванні вірувань та культури, показуючи глибокий зв'язок людини з природою та надприродними силами, впливаючи на релігійні та мистецькі традиції різних культур світу.

Середньовіччя та Ренесанс

Ритуали продовжували розвиватися в епоху Середньовіччя та Відродження.

У цей час, окрім, ритуалів розвивалося також мистецтво і драма. Протягом цього часу актори та артисти використовують персонажів, костюми та декорації, щоб висловити історію. Драма стала важливим засобом розваги та освіти для глядачів. В епоху Відродження в Європі також розвивається оперний жанр, який поєднує музику, драму та вокал у грандіозних виставах.

Акцент в цей період робився на розкішних костюмах і декораціях, які створювали атмосферу і переносили глядачів в інший світ. Вистави та драматичні твори стали важливою частиною культурного життя дворян і городян, перетворившись на засіб розваги та спілкування. Одною із важливих частин культурного життя різних верств населення стали вистави та драматичні твори, саме це забезпечувало розваги та спілкування.

Таким чином, в епоху Середньовіччя та Відродження - ритуал, мистецтво та драма разом зробили значний внесок у розвиток культури та мистецтва того часу, відображаючи смаки та цінності суспільства та відкриваючи нові можливості для творчості та виразності.

18-19 століття: Від театру до цирку

У вісімнадцятому та дев'ятнадцятому століттях відбувся великий культурний зсув від традиційних релігійних ритуалів до нових форм розваг, таких як театральні вистави та циркові номери. Ця трансформація частково спричинена індустріалізацією, урбанізацією та зростанням міського населення, що призводить до змін у способі життя та відпочинку [1, с. 272].

У цей період драма стала важливим жанром мистецтва, забезпечуючи яскраві вистави для різних соціальних класів. Труппа мандрує містами та селами, розігруючи різноманітні сюжети та даруючи радість глядачам. Актори використовують персонажів, костюми та декорації для створення живих і захоплюючих вистав.

Одночасно з театром розвивався цирк. Циркові вистави включають акробатику, жонгливання, виступи тварин, вогняні ефекти та інші циркові навички. Ці п'єси користуються глибокою любов'ю глядачів різного віку та стану. Цирки стали важливою частиною індустрії розваг, надаючи захоплюючі вистави.

Популярними у цей час стали розваги: спорт, музичні виступи та інше. Різні форми мистецтва розвивалися протягом років, саме це відображало зміни в суспільстві та смаках глядачів.

20 століття: Авангард та Експерименти

У 20 столітті мистецтво та вистави набули великого розвитку, завдяки впливу авангардних рухів, таких як дадаїзм, кубізм, футуризм, експресіонізм та сюрреалізм. Саме ці рухи зовсім перевернули традиційні уявлення про мистецтво та відкрили нові можливості для виразності.

Дадаїзм

Дадаїзм був антимистецьким рухом, який виник напочатку 20 століття, особливо під час і після Першої світової війни. Цей рух активно виступав проти традиційних художніх стандартів і норм. Його представники намагались відмовитися від логіки, раціональності та сенсу в мистецтві, а натомість використовували для самовираження нелінійні наближення, нелогічну поведінку та абсурдні образи.

Дадаїсти ставили під сумнів традиційні уявлення про гармонію та красу, прагнучи викликати шок і нерозуміння у своїх слухачів. Для їхніх творів і вистав характерні відсутність логічного сюжету, несподівані поєднання об'єктів і текстів, використання випадкових асоціацій.

Ці мистецькі експерименти заклали основу для пізніших течій світового мистецтва, таких як сюрреалізм, і відіграли важливу роль у розвитку сучасного та експресіоністського мистецтва. Дадаїзм залишається важливою течією в історії мистецтва, яка наголошує на важливості творчості, експериментів і відмови від традиційних форм.

Сюрреалізм

Сюрреалізм був рухом, який намагався виразити несвідомі аспекти людської свідомості через мистецтво.

Сюрреалісти вірили в могутню силу несвідомого і використовували автоматичне письмо та малювання, щоб дозволити своїм несвідомим реакціям і імпульсам виразитися. Їхні твори відрізняються яскравою символічною образністю, незрозумілими або абсурдними сюжетами, сюрреалістичними елементами, які викликають у глядача роздум і захоплення.

Сюрреалістичні вистави та твори мистецтва часто включають магічний реалізм, у якому звичайні об'єкти та сцени набувають надзвичайних або нелінійних властивостей. Ці роботи захоплюють глядача своєю неочікуваністю та непередбачуваністю, спонукають до глибоких роздумів над реальністю та природою людської свідомості.

Сюрреалізм вплинув не лише на мистецтво, а й на літературу, кіно та інші форми експресивного мистецтва. Його спадщина продовжує впливати на сучасних художників і надихає інтерес до вивчення невідомого та несвідомого у творчості.

Експерименти в театрі

У 20 столітті театр зазнав великих трансформацій завдяки новаторським режисерам та їхнім експериментам. Дві визначальні постаті в історії театру Всеволод Мейєрхольд і Бертольт Брехт зробили вагомий внесок у розвиток сучасного театру, запровадивши нові методи постановки та взаємодії з глядачами [1,с.1]. 276].

Всеволод Мейєрхольд

Мейєрхольд був відомий своїми експериментами з використанням абстрактних декорацій та геометричних форм на сцені. Він активно експериментував із світлом, звуком і рухами акторів, щоб створювати вражаючі візуальні ефекти та виразності.

Бертольт Брехт

Брехт розробив концепцію «епічного театру», в якому глядач повинен аналізувати та критикувати події на сцені, а не занурюватися в сюжет. Актори його п'єс звертаються до глядачів і навіть коментують події на сцені.

Такі експерименти поставили на перше місце не лише акторів і сюжет, а й взаємодію з глядачем. Завдяки цьому театр стає платформою, де можна

виразити соціальні, політичні і філософських ідеї. Це розвиває та змінює мислення аудиторії, змінюючи взаємодію зі сценою

Можна побачити, що досліди Мейєрхольда та Брехта відкрили нові можливості для творчості в мистецтві та драматургії, дозволяючи митцям вільно та творчо висловлювати свої ідеї та досвід, а також сприяли розвитку сучасного драматичного мистецтва.

Сучасні перформанси

Перформанси – це форма мистецтва, яка активно включає в себе живі виступи, акції та інші виразні форми мистецтва, зокрема використання тіла артиста як медіуму виразності. Виникли вони у другій половині 20 та на початку 21 століть.

Особливості перформансів.

Живий виступ. Шоу передбачає живу взаємодію з глядачами та живий виступ артиста.

Більше, ніж тільки театр. Ця форма мистецтва може відбуватися не лише в театрах, а й в інших місцях, таких як галереї, вулиці, музеї та навіть у онлайн - просторі.

Тіло як Медіум. Перформанси часто використовують тіло артиста як основний засіб вираження та спілкування з аудиторією.

Експерименти та інновації. Цей вид мистецтва часто проводить експерименти зі звуком, світлом, рухом, взаємодією з об'єктами та іншими засобами.

Спільна імпровізація. Перформанс може бути спільною імпровізацією артиста та аудиторії, яка може створити унікальний і неперевершений досвід для кожного виступу.

Політична та соціальна свідомість. Багато виступів використовують як засіб політичної чи соціальної критики, вірування протесту, вірування важливих соціальних проблем. Перформанс дає артистам можливість висловити свою думку, почуття, життєві переживання вільний та творчий

спосіб, та глибоко і особисто взаємодіяти з аудиторією. Цей вид мистецтва залишається яскравим і впливовим у сучасному світі мистецтва.

Сучасні тренди

В сучасний час перформанс продовжує розвиватися та адаптуватися до нових технологій і трендів у мистецтві та суспільстві. Вони стають більш інтерактивними, експериментальними та інноваційними, використовуючи різноманітні технологічні засоби для створення унікальних та захоплюючих вистав.

Нові Технології:

Віртуальна Реальність (VR) та Розширена Реальність (AR).

VR і AR - митці використовують для створення неймовірних вистав, особливість в тому, що глядачі можуть поринути у віртуальний світ або бачити різноманітні предмети та явища в реальному житті.

Інтерактивні технології. Сучасні вистави можуть включати інтерактивні елементи, де глядачі можуть взаємодіяти з артистом і навіть впливати на розвиток подій на сцені за допомогою смартфонів, сенсорів чи інших технологічних засобів.

Проекції та мапінг. Художники, використовуючи, проекції та мапінг, можуть створювати непрості візуальні ефекти, які можуть змінювати сценічне приміщення та створювати ілюзію простору та руху.

Інноваційний підхід.

Вистави на відкритому повітрі. Перформанси можуть відбуватися на вулицях, в парках чи інших публічних місцях, залучаючи природне середовище та аудиторію.

Соціальні теми та активізм.

Багато перформансів виражають соціальні та політичні проблеми, використовуючи свою платформу для залучення до публічної дискусії та свідомого впливу на суспільство.

Міждисциплінарні підходи.

Художники використовують елементи музики, танцю, образотворчого мистецтва та інших сфер для створення багаторівневих і складних вистав.

За допомогою сучасного перформанса митці можуть виражати свою свої думки, творчість і мати дуже сильний зв'язок з аудиторією.

На одному рівні з розвитком суспільства розвиваються й різні види мистецтва, від стародавніх ритуалів до сучасних вистав. Цей розвиток відображає, пошук людей нових способів самовираження, спілкування з навколишнім світом і взаємодії з чимось іншим.

1.2. Культурні цінності у хореографічних виставах

Танцювальні виступи відіграють важливу роль у вираженні та поширенні культурних цінностей. Ці виступи можуть відображати різні аспекти культури, включаючи традиції, історію, міфологію, соціальні та політичні проблеми, вірування та ідентичність. Ось деякі способи відображення культурних цінностей у хореографічних виставах:

1. Традиції та Фольклор.

Народні танці та обряди. Хореографічні постановки можуть відображати традиційні танці, які відіграють важливу роль у певній національній культурі.

Танець мав важливий вплив у культурі кожного народу, тому його багато де використовували, щоб виражати культурну спадщину. Такі танці передають історію, ритуали, вірування певної групи населення. Ось декілька приклади традиційних танців

1. Фламенко (Іспанія):

Опис: Фламенко - це традиційний іспанський танець, який характеризується виразними рухами, складними ритмами та виразним образотворчим вираженням.

Символіка: Цей танець часто відображає страсть, любов, тугу чи радість.

2. Хака (Нова Зеландія):

Опис: Хака - це традиційний танець та виклик, який походить від маорі, і включає в себе сильні рухи, викрики та виразне обличчя.

Символіка: Використовується як засіб вираження сили, гордості та відданості культурній спадщині.

3. Катакалі (Індія):

Опис: Катакалі - це традиційний класичний танець Індії, який характеризується складними рухами рук та ніг, виразною мімікою та використанням символічних жестів.

Символіка: Танець може розповідати міфологічні або релігійні історії, а також виражати емоції.

4. Хула (Гаваї):

Опис: Хула - це традиційний танець Гаваїв, який зазвичай виконується з музикою та співом. Характеризується плавними рухами та виразною дієдатністю.

Символіка: Часто відображає природу, рослинність, духовність та гавайську культуру.

5. Балет (Франція):

Опис: Балет - це класичний танець, який виник у Європі. Він включає в себе елегантні та технічно вишукані рухи.

Символіка: Балет може відображати різні сюжети, включаючи казки, міфи, романтичні та драматичні історії.

Ці та інші традиційні танці відіграють важливу роль у хореографічних постановках, які занурюють глядачів у різні культури, історії та традиції за допомогою рухів і виразних мистецтв.

Фольклорні елементи. Вистави можуть включати фольклорні персонажі, легенди та прислів'я, які розповідають історії свого народу.

Щоб показати та розповісти історії людей, часто в танцювальних виставах відображали - фольклорних персонажів, приказки та легенди. Такі елементи слугували натхненням для митців, хореографів та артистів, які використовували їх для створення неймовірних, емоційно - насичених

вистав. Нижче надані приклади того, як фольклор може бути використаний у танцювальних виставах.

1. Фольклорні персонажі.

Опис: Хореографічні вистави можуть включати фольклорних персонажів, таких як відьми, духи, герої казок, які відіграють ключову роль у сюжеті вистави [3, с. 80].

Символіка: Фольклорні персонажі можуть мати певні символічні значення та представляти різні аспекти культури.

2. Легенди та приказки.

Опис: Хореографічні вистави можуть бути засновані на національних легендах, міфах та приказках, показані за допомогою рухів та танцю.

Символіка: Ці вистави можуть передавати моральні вчення, історії героїзму або відображати аспекти національної мудрості.

3. Етнічні танці та обряди.

Опис: Вистави можуть включати в себе традиційні етнічні танці та обряди, які виконуються національними артистами у відповідних костюмах.

Символіка: Ці танці можуть відображати святкування, ритуали чи спільноту певного народу.

4. Міфічні сюжети.

Опис: Хореографічні вистави можуть використовувати міфічні сюжети з національної культури, щоб створити вражаючі та епічні вистави.

Символіка: Міфічні елементи можуть вказувати на важливі аспекти віри, життєві цінності та історію народу.

Фольклорні постаті, легенди, прислів'я стають джерелами натхнення для танцювальної творчості, дозволяють артистам і глядачам через рух і експресивне мистецтво поринути в багатий світ національної культури.

2. Історія та сучасність.

Історичні вистави. Хореографічні вистави можуть відобразити історичні події та постаті через танець.

Хореографи можуть використовувати рухи, пози та композицію, щоб відтворити ключові моменти історії або висловити емоції, пов'язані з історичними подіями. Подібні вистави можуть бути способом вивчення та відтворення минулих епох, розкриття важливих подій та вшанування історичних постатей [5, с.24].

Історичні події.

Бойові дії. Хореографічні вистави можуть відобразити бойові дії, такі як війни, повстання чи революції, через рухи та боїві мистецтва, щоб передати напругу та драматизм бою.

Церемонії та свята. Традиційні церемонії, які відзначають історичні події, можуть бути відтворені у виставі через специфічні танці та рухи.

Історичні постаті.

Лідери та герої. Хореографічні вистави можуть відобразити життя та вчинки великих лідерів чи героїв, розкриваючи їхню силу, відданість та рішучість через танець.

Митці та вчені. Історичні постаті, такі як митці, композитори, вчені та філософи, можуть бути вшановані у виставі через танці, що відображають їхні досягнення та творчий дух.

Повсякденне життя. Хореографічні вистави можуть також відобразити повсякденне життя історичних персонажів, показуючи їхні звичаї, обряди та щоденні рутини.

Танцювальні вистави, які відтворюють історичні події та постаті, не лише дозволяють глядачам зрозуміти минуле, а й викликають у них найглибші емоції та посилюють відчуття зв'язку з історією.

Сучасні теми. Вистави дозволяють аналізувати сучасні проблеми та виклики, з якими стикається сучасне суспільство.

Хореографічні вистави можуть аналізувати сучасні проблеми та виклики, з якими стикається сучасне суспільство, мовою танцю та руху. Ці

п'єси можуть висвітлювати різні аспекти сьогодення, такі як соціальні, політичні, екологічні та емоційні проблеми.

Соціальні проблеми.

Соціальна нерівність. Хореографічні вистави можуть показати різницю у статусі, можливостях та доступі до ресурсів, наголошуючи на соціальній нерівності.

Відсутність толерантності. Танцювальні вистави можуть аналізувати важливість толерантності, різноманітності та прийняття різних культур та ідентичностей.

Політичні питання.

Політичні конфлікти. Хореографічні вистави можуть висвітлювати політичні конфлікти та намагатися знайти шляхи до миру та розмірковувати про причини та наслідки політичних вирішень.

Права та свободи. Танець може слугувати засобом виразу боротьби за права людини, гендерну рівність та інші основні свободи.

Екологічні проблеми.

Зміна клімату. Хореографічні вистави можуть створювати образи, які відображають наслідки зміни клімату та підземних рухів екологічної свідомості.

Емоційні проблеми.

Психічне здоров'я. Танець може бути способом виразу емоційних викликів, пов'язаних із психічним здоров'ям, наголошуючи на важливості розуміння та сприяння боротьбі з психічними захворюваннями.

Співчуття та емпатія. Хореографічні вистави можуть надихати глядачів відчувати співчуття та емпатію до інших, відображаючи їхні долі та випробування.

Ці виступи змушують глядачів думати, викликати емоції та надихати на дії щодо різноманітних проблем сучасності, допомагаючи розширити безмежні можливості хореографії та мистецтва.

3. Релігійні та духовні виміри.

Свята та релігійні церемонії. Хореографічні вистави можуть відображати релігійні свята та обряди через танець та рух.

Танець може бути важливим аспектом самовираження в релігійних церемоніях і святах, і його можна відтворити на сцені за допомогою хореографії, щоб висловити духовні історії, вірування та зв'язки з вищою силою.

Вираження духовності.

Медитативні танці. Танцювальні виступи можуть включати медитативні рухи, які відображають спокій, споглядання та зосередженість на духовності.

Релігійні ритуали. Танець може відображати різноманітні ритуали (у різних релігіях) – це можуть бути молитви, жертвоприношення та віддання шани.

Вираження міфів та легенд.

Міфологічні Сюжети. Хореографічні вистави можуть використовувати міфологічні сюжети та легенди, щоб створити захоплюючі та емоційно насичені вистави.

Імітація Божеств. Танцюристи можуть відобразити характеристики божеств через свої рухи, виражаючи велич, мудрість та доброту.

Символіка та сакральні образи.

Сакральні символи. Танці можуть включати використання символів релігійного значення, таких як свічки, квіти або священні предмети.

Виразні рухи. Танець може включати виразні рухи, які символізують віру, любов, надію та інші духовні аспекти. Хореографічні вистави, які відображають релігійні свята та ритуали, можуть надати глядачам можливість поглибити своє розуміння релігійних традицій і відчутти духовні зв'язки через танець і рухове мистецтво.

Духовність та медитація. Деякі виступи можуть відображати духовні та медитативні аспекти різних культур. Ці вистави допомагають глядачам

зануритися у світ духовних практик, медитацій та споглядань, які є важливою частиною багатьох культурних і релігійних традицій.

Духовні містицизм та медитативність.

Традиційні медитативні танці. Багато культур мають власні медитативні танці, які намагаються досягти світу, гармонії та єдності з Всесвітом.

Танці йоги. Танець можна поєднувати з йогою та іншими духовними практиками для досягнення релаксації та внутрішньої гармонії.

Сакральна геометрія та рухи.

Мандала танці. За допомогою руху танцюристи можуть створювати складні структури мандали, які втілюють сакральність і гармонію всесвіту.

Танці в саду дзен. Ці рухи схожі на рухи в японських дзен-садах, створюючи відчуття спокою та присутності.

Духовні ритуали та символіка.

Релігійні тасмниці. Танець може відображати ритуали та обряди різних релігій, виражаючи віру, поклоніння та спіритуальну відданість.

Символіка елементів. Танець може імітувати рух природних стихій, таких як вогонь, вода, повітря та земля, відображаючи їх духовну силу.

Ці вистави можуть надати глядачам можливість відчутти та зрозуміти духовні та медитативні аспекти різних культур, допомагаючи розширити їхнє розуміння та сприйняття світу за допомогою танців і рухових мистецтв.

4. Ідентичність та Спадщина.

Культурна ідентичність. Виступи можуть виражати культурну самобутність групи чи нації та демонструвати їхні унікальні традиції та особливості.

Танцювальні вистави можуть служити вираженням культурної самобутності певної групи чи нації, демонструючи її унікальні традиції, мову, музику та інші аспекти її культури. Ці виступи стають важливим засобом збереження, вивчення та розповсюдження спадщини, дозволяючи

митцям виражати свою унікальну ідентичність і відзначати культурні відмінності.

Передача традицій та звичаїв.

Етнічні танці та рухи. Хореографічні вистави можуть включати традиційні танці та рухи, унікальні для певної культурної чи етнічної групи.

Костюми та декорації. На виставках можуть використовуватися автентичні костюми, декорації та декорації для відображення стилю та мистецтва певної культури.

Виразність мови та музики.

Традиційна Музика: Використання традиційної музики та інструментів у виставах може допомогти зберегти аутентичність виступу.

Мова тіла та виразність. Танець може відображати унікальні рухи, мову тіла та виразність, що є характерними для певної культури чи спільноти.

Поринання у міфологію та історію.

Відображення міфів та легенд. Хореографічні вистави можуть відобразити міфи, легенди та історії, що є важливими для культури.

Історичні реконструкції. Деякі вистави можуть бути спрямовані на відтворення конкретної історичної події чи періоду, показуючи життя в певний час.

Вистави допомагають сприяти розумінню та взаємодії між різними культурами, сприяючи відкривати нові горизонти пізнання в сучасному світі.

Спадщина. Танець і рух в хореографічній виставі - це спосіб передачі та збереження культурної спадщини.

Хореографічні вистави є важливим способом спілкування та збереження культурної спадщини через танець і рух. Ці вистави відіграють ключову роль у збереженні та вивченні традицій, мови тіла, музики, міфів, легенд, ритуалів та історії різних культур.

Ось як вони виконують цю роль:

1. Передача традицій.

- *Традиційні танці та ритуали.* Хореографічні вистави можуть включати в себе традиційні танці та ритуали, що передають унікальність культурної спадщини.
 - *Символіка та сакральні рухи.* Танцюристи можуть використовувати символіку та сакральні рухи, які мають велике значення в певній культурі.
2. Вивчення та відтворення історії.
- *Історичні епохи.* Хореографічні вистави можуть відтворювати рухи та стилі певних історичних епох, надаючи можливість вивчення минулого.
 - *Міфи та легенди.* Танець може відобразити міфи та легенди, які є частинами культурної спадщини.

3. Вивчення мови тіла.

Виразні рухи. Танці вивчають та передають виразність, яка є частиною культурної мови тіла певного народу.

Імітація природних елементів. Рухи можуть імітувати природні елементи, що мають значення в культурі.

4. Підтримання ідентичності та згуртованості.

Культурні традиції. Ці вистави сприяють підтриманню та зміцненню культурних традицій та ідентичності спільноти.

Поширення знань. Вони розширюють знання про культуру та сприяють її вивченню не лише у власній, а й у інших культурах.

Хореографічні вистави виступають могутнім інструментом у збереженні та передачі культурної спадщини, забезпечуючи її живим та емоційним способом передачі з покоління в покоління.

5. Соціальні та політичні питання.

Протест та активізм. Деякі вистави можуть відображати соціальний чи політичний протест, виражати незгоду чи підтримку певних питань.

Хореографічні постановки можуть бути потужним засобом вираження соціального чи політичного протесту, вираження незгоди чи підтримки тих

чи інших питань. Танець може бути ефективним способом вираження глибоких емоцій, думок і переконань щодо соціальних і політичних питань.

Ось як це може відбуватися:

Соціальний протест.

Соціальна нерівність. Вистави можуть показати нерівність у суспільстві, наголошуючи на боротьбі за рівні права та можливості.

Дискримінація. Танці можуть ілюструвати різні форми дискримінації, такі як расизм, сексизм, гомофобія та інші види соціальної несправедливості.

Політичний протест.

Політичні кризи. Хореографічні вистави можуть висловлювати позиції щодо політичних криз, протестуючи проти аутократії, корупції та інших негативних явищ у політиці.

Свобода слова. Танець може відзначати важливість свободи слова та вираження думок, особливо в країнах з обмеженнями свободи вираження.

Підтримка певних питань.

Екологічний протест. Хореографічні вистави можуть відзначати екологічні питання та протестувати проти забруднення довкілля та інших екологічних проблем.

Права людини. Цей танець може відображати боротьбу за права людини, включаючи права жінок, ЛГБТ+ людей, іммігрантів та інших вразливих груп.

Такі виступи викликають глибокі емоції та почуття, розмови, впливають на громадську думку та змінювання ставлення до важливих соціальних і політичних питань.

Хореографічне виконання – це мистецький засіб, який здатний об'єднати людей різних культур, посилити взаєморозуміння, розширити світогляд. Вони можуть бути платформами для вираження глибоких емоцій, ідентичності та відмінності. Ці вистави справляють глибоке враження не лише завдяки їхнім дійовим навичкам, але й завдяки культурній значущості, яка міститься в них, та емоціями, вираженим через мистецтво.

1.3. Сучасні тенденції у хореографії: відтворення гендерних та соціальних цінностей

Сучасна хореографія відображає різноманітні аспекти сучасного суспільства, включаючи гендерні та соціальні цінності [3, с. 81].

Деякі з основних тенденцій у цьому напрямку включають:

1. *Різноманітність гендерних ролей.* Сучасні хореографи активно досліджують і відображають різноманіття гендерних ідентичностей у вашій творчості. Це може включати нестандартні гендерні ролі та підкреслювати відмінності між традиційними стереотипами чоловічих та жіночих рухів.

2. *Фемінізм та емповермент.* Хореографія стала платформою для вираження феміністичних поглядів і підвищення обізнаності про права жінок. Хореограф активно використовує рухи, які символізують жіночу силу, незалежність і звільнення.

3. *Соціальна справедливість та активізм.* За допомогою хореографії люди можуть висловити свою позицію щодо соціальних проблем, таких як расизм, насильство, імміграція, екологічні проблеми тощо. Хореографія може бути засобом вираження активності та заклику аудиторії до дії.

4. *Інтеграція різних стилів і культур.* Сучасний танець поєднує в собі різноманітність танцювальних стилів та традиції різних культур. За допомогою цього створюються унікальні та захоплюючі шоу, які відображають різноманітність світу.

5. *Експерименти з тілесністю та рухом.* Хореографи досліджують можливості руху та тіла по-новому, досліджуючи нестандартні форми та вирази. Це може включати використання технологій, інтерактивні виставки та використання різноманітних матеріалів і реквізиту.

Тепер розглянемо більш детально тенденції у хореографії сьогодні.

1. *Різноманітність гендерних ролей.*

Сучасні хореографи справді відомі своїм бажанням досліджувати та відображати різноманітність гендерних ідентичностей у своїй творчості. Вони виходять за рамки традиційних гендерних ролей і стереотипів, створюючи вистави, в яких артисти можуть вільно виражати свою ідентичність через рух і танець.

Це може включати в себе:

- *Нестандартні гендерні ролі.* Хореографи можуть створювати роботи, які інвертують або поєднують традиційні гендерні ролі. Жінки можуть виконувати рухи та прийоми, які традиційно асоціюються з чоловіками, і навпаки.
- *Вираження різниці.* Хореограф зосереджується на унікальних рухах, позначених відмінностями чоловічого та жіночого тіла. Це допомагає зламати стереотипи та показує, що кожна гендерна ідентичність має свою красу та унікальність.
- *Інклюзивність.* Хореографи враховують інклюзивність у своїй роботі, надаючи можливості для виконавців із будь-якою гендерною ідентичністю, включаючи транс, нонконформну та нетрадиційну ідентичності.

2. *Фемінізм та емповермент.*

У сучасному світі хореографія стала важливим засобом вираження феміністичних поглядів та пізнання про жіночі права.

Хореографи використовують рухи та танець для символізації сили, незалежності та визволення жінок у різних аспектах:

Автономія та сила. Танець може втілювати фізичну та емоційну силу жінки. Хореограф використовує потужні рухи та енергетичні композиції із силою та впевненістю.

Зруйнування стереотипів. Хореографи активно використовують танець, щоб зламати стереотипи жіночих образів. Це може проявлятися у відчутті свободи рухів, за межами традиційних гендерних обмежень.

Визволення. Танець може стати символом свободи від соціокультурних та економічних обмежень. Хореографія може продемонструвати жінок, які долають обмеження та прагнуть до незалежності та самовираження.

Солідарність та підтримка. Ідея єдності та підтримки між жінками може бути виражена через танець. Групові виступи можуть продемонструвати єдність і силу у спільній боротьбі за права та рівність жінок.

Ці хореографічні тенденції прогресують важливу роль у формуванні розуміння суспільством прав жінок і допомагають будувати більш рівноправний і справедливий світ.

3. Соціальна справедливість та активізм.

Танець може вражати глядача на емоційному та естетичному рівнях, передаючи складні ідеї та викликаючи реакції на соціальні питання:

- *Свідомість і освіта.* Хореографія може відображати реальність соціальних проблем через рух, жест, імпровізацію та експресивне мистецтво. Це сприяє підвищенню обізнаності глядачів щодо проблем, які висвітлюються у виставі.
- *Викликання емоцій.* Танець може викликати сильні емоційні відгуки, змушуючи глядача відчувати біль, тугу, гнів чи надію, залежно від теми твору.
- *Активізм і мобілізація.* Хореографія надихає глядачів на мотивацію та дію. Вистави, які відображають соціальні проблеми, можуть стати джерелом натхнення для відвідування громадських заходів або приєднання до активістських рухів.
- *Спільнота та співпраця.* Танцювальні вистави можуть збирати разом спільноту, підтримувати взаєморозуміння та сприяти співпраці між різними групами людей для вирішення соціальних проблем.

Інтеграція різних стилів і культур.

Сучасна хореографія стала справжнім плацдармом для зустрічі та об'єднання різних танцювальних стилів та культурних традицій.

Це має кілька важливих переваг:

1. *Різноманіття і толерантність.* Поєднання різних танцювальних стилів та культурних елементів розширює світосприйняття та сприяє толерантності, допомагаючи глядачам зрозуміти та поважати різницю.
2. *Культурний обмін.* Співпраця між танцюристами з різних культур дозволяє їм вивчати одне одного, обмінюватися традиціями та вдосконалювати свої танцювальні навички.
3. *Творча інновація.* При комбінуванні різних стилів, створюються нові танцювальні форми, які відображають сучасні тенденції.
4. *Глобальна спільність.* Танець об'єднує людей незалежно від їхньої культурної приналежності. Вистави, які об'єднують різні культурні та танцювальні елементи, створюють враження єднання та спільності у глядачів.
5. *Глибше розуміння.* Для танцівників це може означати вивчення та розуміння інших культур через їхні танцювальні традиції, що сприяє взаєморозумінню та сприйняттю.

Взагалі, поєднання різноманітних танцювальних стилів і культурних традицій в хореографії - сприяє створенню унікальних, захоплюючих та вражаючих творінь, які відображають красу та різноманіття навколишнього світу.

4. *Інтеграція різних стилів і культур.*

Справжньою характеристикою сучасного танцю є поєднання різних танцювальних стилів і традицій різних культур. Це дозволяє створювати унікальні та захоплюючі вистави, які відображають різноманіття світу.

Поєднання різних танцювальних елементів допомагає виразити різноманіття культури, історії та традицій у танцювальних виставах. Це

можуть бути традиційні елементи народного танцю, елементи сучасного танцю, етнічні рухи тощо.

Такий підхід до хореографії розширює кругозір як танцюристів, так і глядачів. Це дозволяє артистам експериментувати з різними рухами, стилями та виразами, відкриваючи нові можливості для танцю як виду мистецтва.

Крім того, таке поєднання сприяє взаєморозумінню між культурами та підвищує обізнаність про відмінності та спільні риси між різними народами. Це допомагає сприймати різні культури з більшим розумінням і повагою, що важливо для побудови толерантного та відкритого суспільства.

5. Експерименти з тілесністю та рухом.

Сучасні хореографи вивчають рух і тіло по-новому, досліджуючи нестандартні форми та вирази. Це може включати використання таких технологій, як віртуальна реальність, анімація та інші інтерактивні засоби. Вони також експериментують з різними матеріалами та реквізитом, щоб створити унікальні та захоплюючі вистави.

Нові методи дозволяють хореографам збільшувати межі традиційного танцю та створювати незвичайні враження для глядачів. Для цього використовуються сучасні технології, щоб створювати вражаючі візуальні ефекти, взаємодіяти з аудиторією і поєднувати різні форми мистецтва для створення унікальних вистав.

Ці методи збагачують хореографію і роблять більш цікавою для сучасних глядачів.

Отже, хореографія є потужним інструментом соціальних змін, завдяки впливу на аудиторію та спонукаючи її до роздумів і дій щодо актуальних соціальних проблем.

1.4. Хореографія як інструмент соціальної інтеграції та відтворення людських цінностей

Хореографія – це не тільки вид мистецтва, а й потужний інструмент соціальної інтеграції та відтворення людських цінностей. Він може об'єднувати різні соціокультурні групи та сприяти взаєморозумінню між різними спільнотами [10, с.65].

1. Культурна спадщина.

Важливим засобом донесення культурно-історичних цінностей є хореографія. За допомогою руху, танцю, пози та міміки хореографія може відобразити унікальні традиції, ритуали та історію різних народів і допомогти зберегти їхню культурну спадщину. Танцюристи можуть використовувати символіку, рух і музику, щоб розповісти історії про минуле та сьогодення своєї спільноти.

Також за допомогою танцю можна показати спільні цінності народу, це є важливим елементом культури різних верств населення. Це важливо для тих меншин, які хочуть зберегти свою індивідуальність і відзначити свою роль у суспільстві.

Таким чином, хореографія є потужним інструментом, який не лише розважає та надихає глядачів, але й сприяє передачі різноманітності культурної спадщини від покоління до покоління.

2. Спільнотна інтеграція.

Завдяки хореографії об'єднуються різні групи людей, незалежно від їх релігії, статі, фізичних можливостей.

Танець може бути мовою, яка не потребує слів і тому особливо ефективний у спілкуванні між різними культурами та групами. У спільних танцювальних проєктах люди вчать один у одного, діляться культурною спадщиною та взаємодіють за допомогою рухів і міміки, сприяючи таким чином взаєморозумінню та толерантності.

Для людей з особливостями розвитку або іншими вадами, участь у танцювальних програмах може бути особливо корисною. Танець покращує координацію, розвиває моторику та сприяє самовираженню. Крім того, це може допомогти підвищити самооцінку та впевненість.

Таким чином, хореографія надає можливості для взаємодії та співпраці між різними групами, створюючи середовище взаєморозуміння, прийняття та підтримки.

3. *Сприяння фізичному та психічному здоров'ю.* Танець сприяє розвитку фізичних навичок, координації та гнучкості. Він також може служити інструментом для подолання стресу та депресії, підвищення самооцінки та покращення психічного здоров'я.

Ось як танець може впливати на фізичне та психічне здоров'я:

- *Розвиток фізичних навичок.* Танець вимагає від людини виконання різноманітних рухів, які сприяють розвитку гнучкості, координації, сили та витривалості. Регулярні танці можуть покращити ваше загальне здоров'я та фізичну форму.
- *Подолання стресу та депресії.* Танець - чудовий спосіб зняти накопичений стрес і напругу. Під час танцю люди можуть вільно виражати свої почуття за допомогою рухів, щоб розслабитися та зменшити стрес.
- *Підвищення самооцінки та самоповаги.* Танець допомагає підвищити впевненість у собі, особливо коли людина розвивається та вдосконалює свої танцювальні навички. Успіх у виконанні танцю може підняти самооцінку та зробити людину більш позитивно налаштованою.
- *Покращення психічного здоров'я.* Танець може впливати на роботу мозку, сприяючи виділенню ендорфінів – природних антидепресантів та «гормонів щастя». Це може покращити настрій та загальний стан психічного здоров'я.

Отже, можна зробити висновок, що танець сприяє фізичному розвитку і має немаленький вплив на психологічний стан людини, завдяки чому допомагає людині відчувати себе здоровою, як фізично, так і морально.

4. *Вираження емоцій та сприяння емпатії.* Саме через танцювальні рухи та емоції в хореографії, танцівник може виражати свої почуття та відчувати своїх партнерів. Танець стає вже схожим на один із видів форми мови, яка не вимагає слів, але яка передає навіть найглибші емоції людського стану.

- *Виразність рухів.* Рухи в танці можуть бути делікатними та легкими або енергійними та потужними, відображаючи відповідні емоції. Наприклад, тихі та плавні рухи можуть передавати спокій і релаксацію, тоді як швидкі та динамічні рухи можуть виразити енергію і радість.
- *Вираз обличчя.* Вираз обличчя грає важливу роль у виразності танцю. Усмішка, смуток, захоплення чи подив можуть бути виражені через рухи губ, очей та бров. Вираз обличчя може додати глибини та інтенсивності виставі, розкриваючи емоційний стан танцюриста.
- *Емпатія та розуміння.* Глядачі можуть відчувати емоційний зв'язок з виконавцями через танець. Переглядаючи виразні танцювальні виступи, глядачі можуть відчувати та розуміти емоції, які передаються через рухи, які сприяють емпатії та взаєморозумінню.

Таким чином, завдяки хореографічному мистецтву людина може виражати не тільки свої емоції та почуття, але й відчувати взаємозв'язок з іншими, я вважаю, що це однозначно зміцнює зв'язок між учасниками танцю та глядачем.

5. Навички співпраці та комунікації. Вивчення хореографії дає навички співпраці, спілкування та взаємодії, оскільки вимагає синхронності та взаєморозуміння між учасниками.

Навчання хореографії може сприяти розвитку навичок співпраці, спілкування та взаємодії кількома ключовими способами:

Синхронізація рухів. У груповому танці кожен учасник повинен синхронізувати свої рухи з іншими учасниками. Це вимагає від учасників уваги до деталей і точного виконання рухів. Вони повинні слухати музику та інші аспекти виступу, щоб забезпечити гармонійне, синхронне виконання.

Взаєморозуміння через мову тіла. Танець - це мова тіла, яка може передавати різні емоції, ідеї та поняття. Учасники вивчають експресивні навички та способи самовираження за допомогою рухів і жестів, що покращує їхні навички взаєморозуміння та невербального спілкування.

Спільне навчання та розвиток. Члени групи разом вивчають нові рухи, техніки та танцювальні комбінації. Це сприяє взаємному розвитку та взаємній підтримці, оскільки вони допомагають один одному вчитися та вдосконалювати свої здібності.

Розвиток лідерських якостей. У груповому танці можуть виникнути лідери, які допомагають іншим учасникам у навчанні та координації рухів. Це розвиває лідерські якості та навички співпраці.

Розвиток довіри. Групові танці вимагають великої взаємної довіри між учасниками. Люди повинні довіряти один одному, щоб створювати гармонійні, синхронізовані рухи. Це може зміцнити командні стосунки та покращити співпрацю.

Таким чином, навчання хореографії не тільки розвиває танцювальні навички, але й сприяє розвитку ключових соціальних навичок, які є корисними в багатьох аспектах життя.

Тому танець відіграє важливу роль у формуванні та інтеграції соціальних спільнот, охороні культурної спадщини, підтримці фізичного та психічного здоров'я людей.

РОЗДІЛ II. ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ ВІДТВОРЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНИХ ХОРЕОГРАФІЧНИХ ЕКСПЕРІЄНСІВ У СЮЇТІ «ЧЕРВОНІ ВІТРИЛА»

2.1. Основні характеристики хореографічного твору

Тема: Добро, любов та віра у свою мрію

Ідея: Частіше роби і вирішуй так, як підказує серце та розум

Вид: сучасна хореографія

Жанр: драматичний

Форма: хореографічна сюїта

Час дії:

1 частина: XX ст., літо, день

2 частина: XX ст., літо, день

3 частина: XX ст., літо, день, який переходить у вечір

Місце дії: Вигадане селище Каперна на мальовничому морському узбережжі

2.2. Дійові особи та їх стисла характеристика

Ассоль – романтична молода дівчина, яка рано залишилася без матері, добра, ніжна, лагідна, мрійлива, великодушна, вміє любити, має терпіння, стійкість, силу духу.

Грей – родом із багатого аристократичного сімейства, співчутливий, допомагає тим, хто цього потребує, приносить радість у життя інших. наполегливий, йде до поставленої мети, надійний, розумний.

Лонгрєн – колишній моряк, турботливий і люблячий батько Ассоль, працьовитий, рішучий, відданий, відповідальний, здатний любити.

Егль – розумний і освічений старий чоловік, який збирає казки та перекази, добре розуміє психологію людей, уважна, чуйна людина, для Ассоль він став чарівником, який пообіцяв їй диво.

Товариши Грея – надійні друзі Артура, добре знають і розуміють свого капітана, ставляться до нього з повагою, відповідально виконують покладене на них доручення.

Хлопці - розбійники (6 хлопців) – молоді парубки цього села, хитрі, злі, голосні, наживаються на горі бідних людей, кривдять і насміхаються з Ассоль.

Мешканці Каперни (3 хлопця і 3 дівчини) – грубі люди, які не вміють мріяти.

2.3. Лібрето

У представленій хореографічній постановці розповідається історія про майже найбіднішу сім'ю у крихітному містечку Каперна – це моряк Лонгрен зі своєю чарівною донечкою Ассоль. Якось раз Ассоль вирішує піти до струмка та погратись батьковим корабликом з червоними вітрилами, де невдовзі дівчинка зустрінеється з людиною, яка надасть їй надію та віру, що вона зустріне найбільше та справжнє кохання її життя.

2.4. Розгорнутий зміст

Частина 1. Складне життя Ассоль у селі Каперна

Моряк Лонгрен дуже любив свою дочку і виховував її один, заробляючи тим, що робив іграшкові кораблі та продавав їх. Ассоль відносила зроблені батьком іграшки в сусіднє місто, дорогою вона зустріла збирача легенд - Егля, який передбачив їй, що вона зустріне гарного принца, який відвезе з собою. Батько підтримав мрії дочки, а місцеві жителі сміялися з неї та ображали.

Частина 2. Закоханість Грея в Ассоль

Молодий і гарний юнак Артур Грей прибув до міста, куди дочка моряка відносила на продаж іграшки, і побачив у лісі сплячу дівчину. Юнак надів їй на палець обручку. Він дізнався, що з Ассоль сміються та не залишають її у спокої, оскільки вона чекає принца на кораблі з червоними вітрилами.

Частина 3. Зустріч віч-на-віч

Ассоль мріяла і дуже чекала на принца, Артур приплив до села, де жила дівчина, щоб одружитися з нею. Мешканці всього села зібралися на березі і були дуже здивовані, як у корабель сів прекрасний юнак і підплив до берега і відвіз дівчину. Незабаром до закоханих приєднався і батько Ассоль, який благословив молоду пару.

2.5. Драматургія

Частина 1. Складне життя Ассоль у селі Каперна

Експозиція: Відкриваються двері, з хати виходять Ассоль, а слідом батько, який пригортає та цілує свою доньку.

Зав'язка: Батько дарує Ассоль кораблик та відправляє доньку на ринок.

Розвиток дії: Дівчина кружляє в танці та відправляє кораблик у струмок, але шлях їй перегороджують хлопці, які насміхаються та кривдять її.

Кульмінація: За Ассоль заступається невідомий чоловік, який відганяє розбійників та втішає дівчину, віддаючи кораблик, з надією на зустріч її коханням.

Розв'язка: Омріяна Ассоль повертається додому та зустрічається з батьком.

Частина 2. Закоханість Грея в Ассоль

Експозиція: Ассоль спить на галявині в цей момент з'являється Грей з товаришами, він підходить до неї та вдягає перстень на її палець, молоді парубки продовжують танцювати.

Зав'язка: Прокинувшись, Ассоль починає танцювати та насолоджуватись з природою, кожним промінчиком сонця.

Розвиток дії: Ассоль помічає на своєму пальці перстень, не може повірити, знімає та вдивляється в нього.

Кульмінація: На шляху дівчини знову з'являються розбійники, дразнять її та хочуть забрати каблучку.

Розв'язка: Дівчині тікає додому, батько відкриває двері, хлопці розбігаються.

Частина 3. Зустріч віч-на-віч

Експозиція: З самого ранку усі мешканці міста метушаться, бігають.

Зав'язка: Усі побачили, що вдалині стоїть корабель.

Розвиток дії: Ассоль бачить корабль з червоними вітрилами та швидко біжить до нього, усі відступають та дають коридор для дівчини.

Кульмінація: Ассоль зустрічається з Греєм та його командою, вони разом міцно обіймаються та не відпускають один одного.

Розв'язка: На кораблі з'являється батько Лонгрен та благославляє союз Грея та Ассоль, на кораблі розпочинається весілля та святкування з танцями.

Загальна драматургія

Експозиція: Працьовитий та люблячий батько Лонгрен дає кораблик Ассоль та відпавляє на ринок.

Зав'язка: Пророцтво Егля, який каже, що Ассоль зустріне принца, який припливе за нею на кораблі з червоними вітрилами.

Розвиток дії: Зустріч Грея зі сплячою Ассоль, яка зачарувала його своєю красою.

Кульмінація: Грей одягає перстень на її палець та повертається додому.

Розв'язка: Грей припливає до Ассоль на кораблі та забирає її.

2.6. Аналіз музичного матеріалу

Частина 1

Загальна тривалість – 11 хв.

Композиція «Yann Tiersen – Comptine d'un Autre Ete»

Музичний розмір: 4/4

Лад: мінорний

Темп: помірний

52 тактів тривалістю 2 хвилини 20 секунд

Композиція починається грою фортепіано. З самого початку і протягом усієї музичної композиції темп змінюється з повільно-помірного у швидкий.

Виконується композиція тільки у супроводі фортепіано. Для композиції характерне повторення короткої музичної фрази з мінімальними варіаціями протягом тривалого часу.

Під час кульмінації є нарощування темпу з повторюваністю та монохромністю.

Завершується наростанням гучності гри інструмента.

Частина 2

Композиція «Ludovico Einaudi – Fly»

Музичний розмір: 4/4

Лад: мінорний

Темп: помірний/швидкий

122 тактів тривалістю 4 хвилини 40 секунд

Композиція починається з синкопованого ритму, у верхньому голосі фортепіано. З розвитком музичного твору розвивається роль електронних верств, поступово електроніка грає більш невід'ємну роль.

Пісня складається з простоти та мінімалізму, змішаного з електронікою.

Композиція орієнтована на фортепіано, але інші складові пісні працюють з піаніно, щоб зобразити певну картину.

Частина 3

Композиція «Edvin Marton – Nothing Else Matters»

Музичний розмір: 4/4

Лад: мінорний

Темп: помірний

48 тактів тривалістю 4 хвилини

Музична композиція розпочинається з повільного темпу, а продовжується наростанням гри скрипки.

Поза скрипки чутно духовні інструменти . Під час усієї композиції музичні інструменти грають головну роль, без супроводу вокалу.

В кульмінації задіяні саксофон, ксилофон та барабан. У цьому моменті музика може стати надзвичайно виразною, використовуючи глибокі та емоційно насичені мелодії та гармонії, що відтворюють щастя та піднесення.

Ритм може стати більш жвавим для відзначення радості та веселощів на весіллі В кінці композиція швидко змінює гучність і до останніх секунд йде наростання інтриги.

2.7. Костюми

Костюм батька – складається з чорних штанів та чорно- білої рубашки в сітку.

Костюм Асоль – складається з легкого, бузкового та не дуже примітного плаття, на голові шпилька у вигляді квітки.

Костюм Грея та його товаришів – складеться з чорної сорочки на гудзиках та чорних штанів прямого крою.

Костюм хлопців розбійників – складається з вузьких чорних штанів, білої майки та рубашки сірого кольору.

Костюм мешканців Каперни – складається з вільних прямих штанів та подовжених тунік сірого кольору.

2.8. Реквізит

Корабель з червоними вітрилами

Перстень Асоль, який подарував їй Грей

2.9. Світлова партитура

Частина перша.

0:00 - 0:20 - Повне затемнення, світлова гармата висвічує солістку білим світлом.

0:20 – 0:40 - Світлова пушка голубого кольору веде батька з правої куліси до Асоль.

0:40 – 1:30 - Загальне верхнє, бічне світло, переважання зеленого та червоного кольорів.

1:30 – 1:50 – Вмикається стробоскоп (тільки на вихід хлопців – розбійників) – далі світло приглушується та стає помірним, розсіюється на весь сценічний майданчик.

1:50 – 2:20 - Увімкнення неонових освітлень. Використання його до закінчення номера.

Друга частина.

2:20 – 3:00 – З'являються кольорові пучки світла, що бігають, - червоні, сині, жовті і зелені «зірки» мерехтять на тлі задника сцени, створюючи ілюзію казковості та таємничості (на сцені спить Асоль та поява Грея)

3:00 – 3:41 – На сцені жовте яскраве світло.

3:41 – 4:15 – Повне затемнення, світлова гармата висвічує солістку.

4:15 – 4:50 – Поступовий та частковий перехід до загального рожевого кольору.

4:50 – 5:40 – Верхнє світло, білий промінь – світлова пушка, що виділяє групу танцюристів.

5:40 – 7:00 – Включається діагональне освітлення (частина об'єкта йде в тінь, а частина висвітлюється);

Третя частина:

7:00 – 7:20 – Одночасно вмикається верхнє переднє та заднє світло жовто-зеленого кольорів, після чого на останні 30 сек йде затемнення і колір змінюється на приглушено червоний.

7:20 – 7:45 – Світло залишається червоного кольору по всій сцені, але промінь світової пушки у правому передньому кутку сцени.

7:45 – 8:15 – Прожектором створюється коридор, вся інша частина сцени в затемненні.

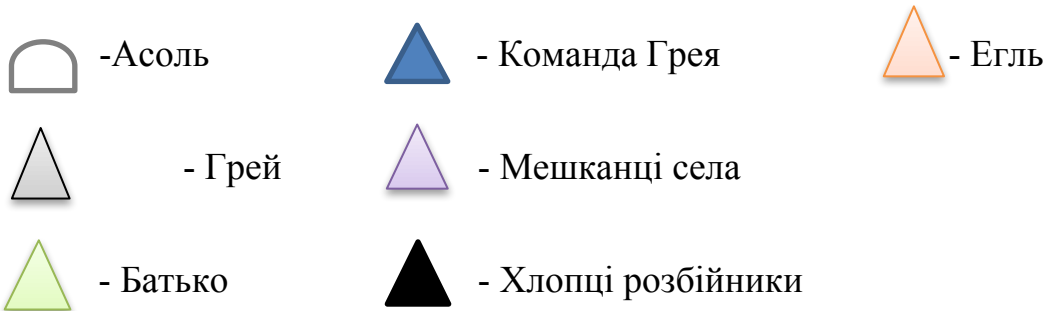
8:15 – 9:52 – На сцені загальне світло блакитного кольору.

9:52 – 10:30 – Часткова зміна різних кольорів (рожевий, зелений, жовтий, червоний) на сцені з легким мерехтінням.

10:30 – 11:00 – Світова пушка охоплює Асоль з Греєм, до кінця номеру висвітлення прожектором головних героїв.

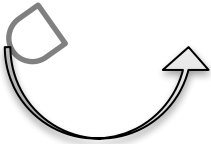
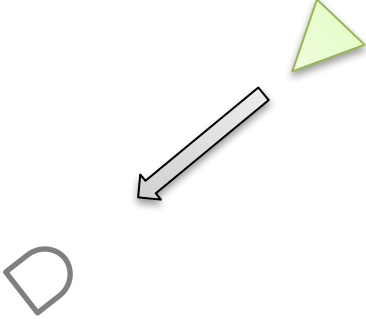
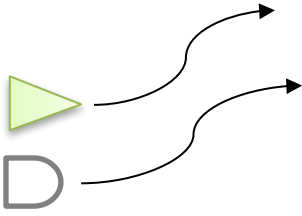
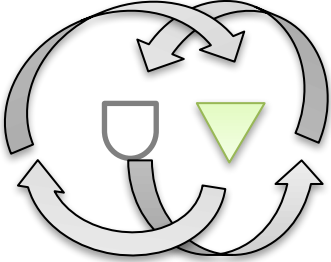

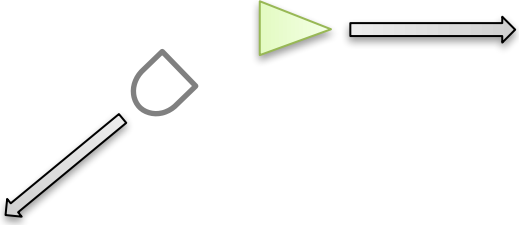
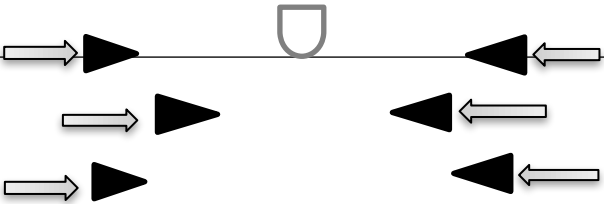
РОЗДІЛ III. ПОСТАНОВЧИЙ ПЛАН ХОРЕОГРАФІЧНОЇ СЮЇТИ

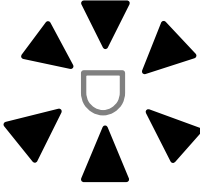
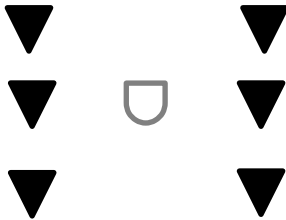
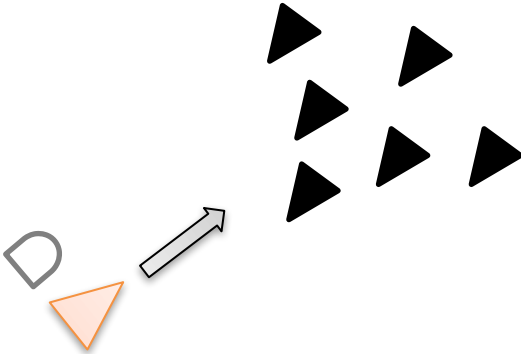
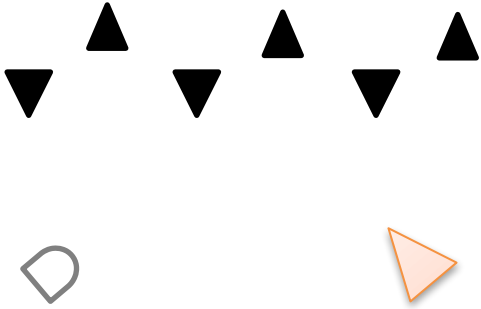
Умовні позначення:

Перша частина

Хореографічні малюнки	Опис дії
<i>«Yann Tiersen – Comptine d'un Autre Ete»</i>	
	1-8 такти Початок номеру – Асоль з'являється з правої куліси легкими tours chaines passe, додячи до середини заднього плану.
	9-10 такти Переміщення Асоль лейтмотивним рухом до авансцени.
	11-12 такти Асоль на авансені виконує поставлену комбінацію.

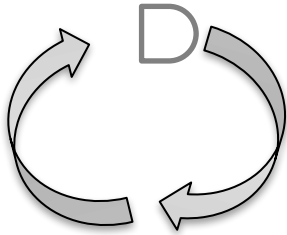
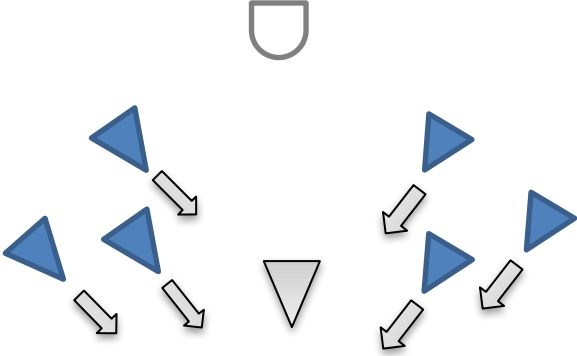
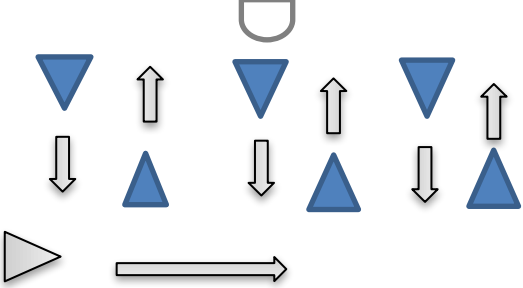
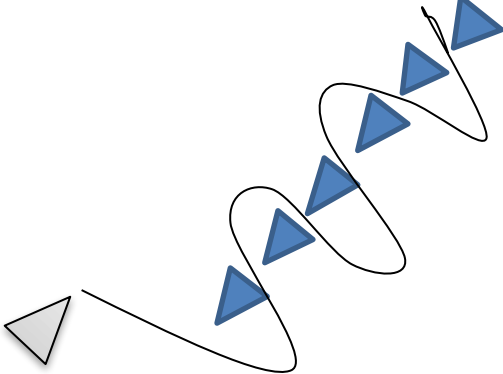
	<p>13-14 такти По колу у вільній формі Асоль показує свої переживання та слабкість життя у селі.</p>
	<p>15-18 такти На сцену до Асоль виходить батько (Лонгрєн) з правої задньої куліси впевнено крокуючи до доньки.</p>
	<p>19-22 такти Переміщення ланцюжком Асоль з батьком в обіймах.</p>
	<p>23-26 такти Дуетна партія Асоль з батьком (загальна комбінація, з правого боку авансцени обличчям до глядача).</p>
	<p>27-28 такти Батько віддає кораблик Асоль та відправляє її до ринку.</p>
	<p>29-30 такти Батько покидає сценічний майданчик у праву кулісу, а Асоль стрибком grand jete переміщується по діагоналі.</p>
	<p>31-34 такти Побачивши Асоль,</p>

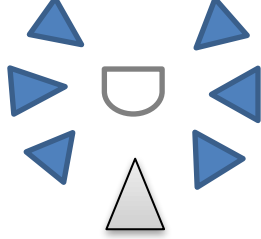
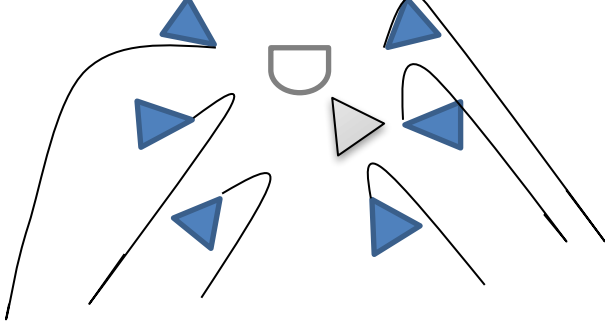
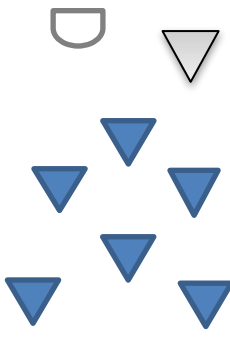
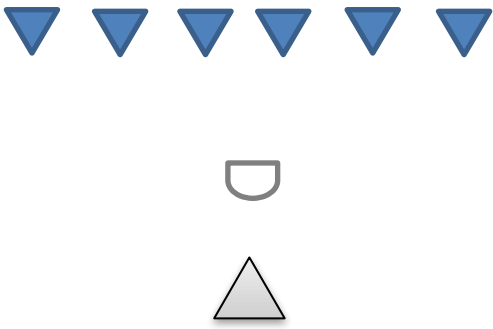
	компанія хлопців – розбійників почала виходити до центру сцени з обох боків куліс.
	35-38 такти Розбійники починають оточувати Асольз усіх боків та жорстоко насміхаються та кривдять.
	39-40 такти Відбувається переміщення хлопців – Асоль залишається на місці.
	41-44 такти На сцені з'являється Егль, який прикриваючи собою, захищає Асоль від розбійників (кожен виконує поставлену комбінацію).
	45-46 такти Кожен розбійник виконує імпровізаційну частину у своєму напрямку, передаючи своє незадоволення. Асоль і Егль залишаються з різних сторін авансцени.

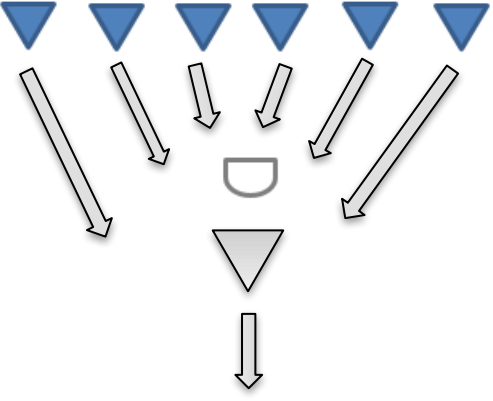
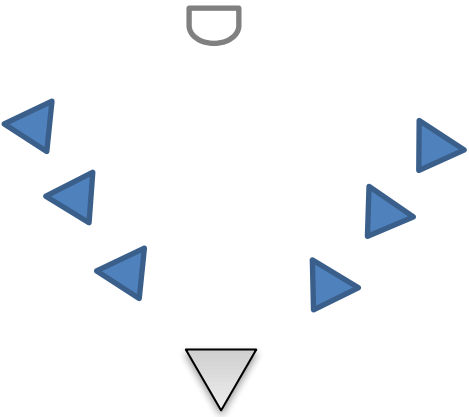
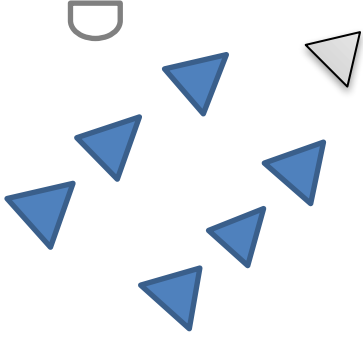
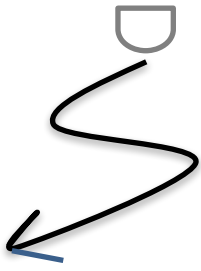
	<p>47-48 такти Хлопці покидають сцену, роблячи великий стрибок, усі через праве плече. У цей момент Асоль і Егль виконують поставлену комбінацію.</p>
	<p>49-50 такти Опиняючись спиною один до одного, Егль покидає сцену у праву кулісу широкими обертами. З правої куліси з'являється батько Асоль, який крокує до дівчини дрібними кроками.</p>
	<p>51-52 такти Батько з Асоль опиняються на центрі сцени, виконуючи спільну комбінацію з підтримкою, після цього вони покидають сцену.</p>

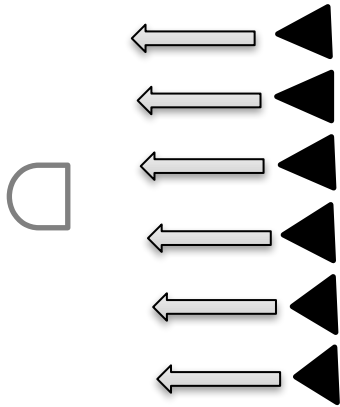
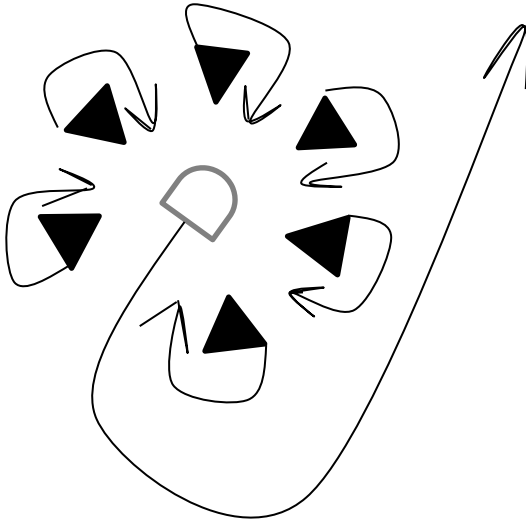
Друга частина

Хореографічні малюнки	Опис дії
<i>«Ludovico Einandi – Fly »</i>	
	<p>1-4 такти На сцені з'являється омріяна Асоль через крок <i>pas assemble</i> та зупиняється на середині сцени.</p>

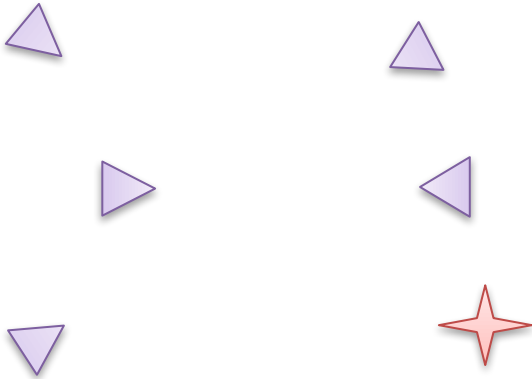
	<p>5-10 такти Асоль виконує tour з 4 поз. по колу та через підйоми пальців опускається на підлогу (Асоль дуже натхненно засинає на галявині)</p>
	<p>11-14 такти Поява Грея та його команди (6 виконавців), виходять на сцену широкими кроками та переворотами. Грей попереду в центрі, уся команда за ним. У цей час Асоль спить позаду сцени.</p>
	<p>15-20 такти Команда хлопців виконує переміщенч повз один одного (прочіс). На передньому планні Грей демонструє вміння та силу.</p>
	<p>21-26 такти Команда хлопців переміщається у діагональ та кожен займає свою імпровізаційну позу. У цей час Грей проходить ланцюжком повз його команди хлопців, інтенсивним кроком.</p>

	<p>27-3 такти Грей помічає Асоль , яка лежить позаду , дуже обережно починає розглядати дівчину, виконує поставлену комбінацію у партері.</p>
	<p>33-38 такти Перекидними стрибками по черзі через праве плече команда Грея переміщається у поставлені малюнки. Грей залишається з Асоль.</p>
	<p>39-40 такти На сценічному майданчику відбувається поставлена комбінація хлопців. У цей час Грей по колу милується Асоль.</p>
	<p>41-56 такти Грей піднімає сплячу Асоль та виносить її на центр сцени, після чого одягає на неї каблучку та опускається разом з нею на підлогу. Тим часом хлопці позаду зайняли однакові точки та виконують хвилю, спостерігаючи за парою.</p>

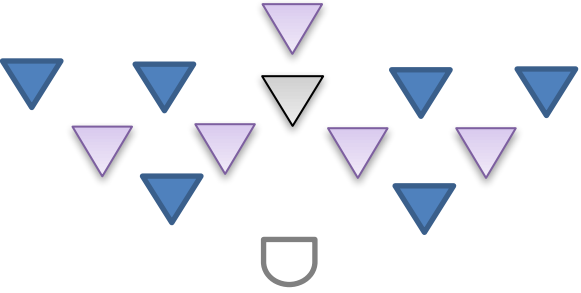
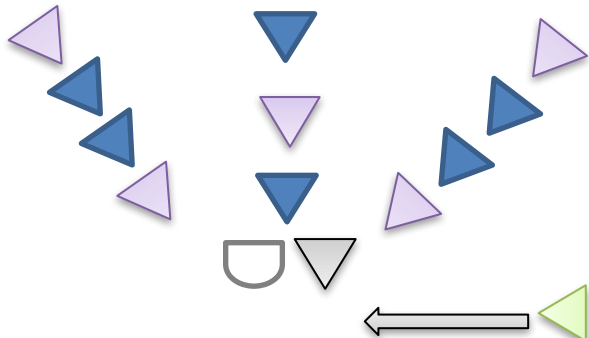
	<p>57-62 такти Греї залишає Асоль в яку закохався та омріяний, думаючи тільки про неї просувається вперед колесом без рук на авансцену, створюючи малюнок «Клин» з його командою. Легким сценічним бігом хлопці рухаються за Греєм.</p>
	<p>63-75 такти Усі виконують комбінацію, яка містить в собі використання різних спіралей, вигини хребта з рухами ніг.</p>
	<p>75-83 такти Усі хлопці лейтмотивним рухом з pas tombe рухаються у дві діагоналі за Греєм та повертаються додому.</p>
	<p>84-100 такти Асоль прокидається та бачить на своєму пальці перстень. Асоль виконує сольну партію, передаючи емоції здивування та щастя.</p>

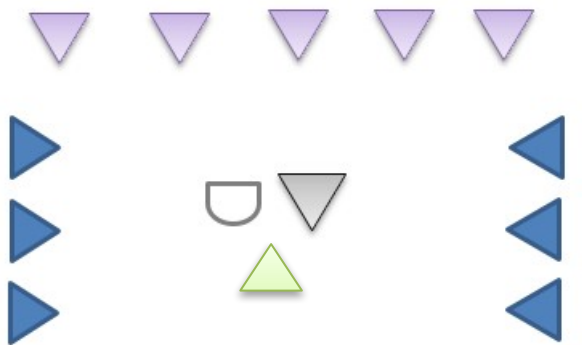
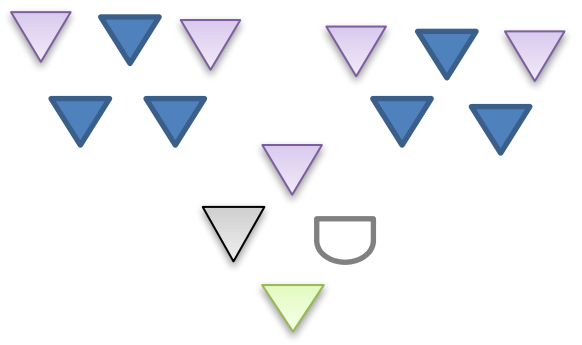
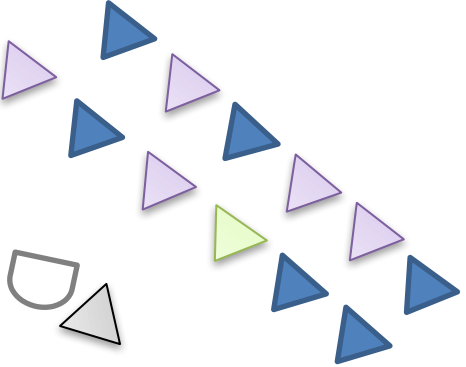
	<p>101-111 такти Побачивши Асоль, хлопці розбійники виходять з правої куліси стрімкими рухами. Асоль повернена спиною до них, виконує <i>potr de bras</i>.</p>
	<p>112-122 такти Розбійники переміщуюються у півколо та усі виконують 2 оберти за правою рукою, нахиливши корпус вперед до Асоль. Вони сміються з того, що у неї на пальці була обручка, адже вважають її нікчемною. Дівчина відганяє розбійників, виконуючи <i>rigouette</i> та стрімкими <i>chaines</i> тікає до свого батька у праву кулісу. Усі учасники покидають танцювальний майданчик.</p>

Третя частина

Хореографічні малюнки	Опис дії
<i>«Edvin Marton – Nothing Else Matters»</i>	
	<p>1-4 такти На танцювальному майданчику з'являються мешканці, які виконують спільну партію, усі бігають, метушаться, побачивши корабель.</p>

	<p>5-12 такти Вихід Асоль із задньої лівої куліси , дівчина рухається по діагоналі назустріч мешканцям села, вдивляючись по сторонам, хореографічна лексика складається з перемінних кроків, обертів, demi-plié, що надає образу та легкості. Асоль помічає корабель та стрімко починає прискорювати свій шаг. Рух кроків стає вже більш швидкий та впевнений, використовуються arabesque.</p>
	<p>13-16 такти Відбувається розхід мешканів на 2 сторони, даючи прохід в центр Асоль. Усі в перечутті зустрічі пари. Асоль вже ближче наближається до коробля.</p>
	<p>17-20 такти На авансцені у правій частині з'являється Грей та його команда, виконує перекид у довжину, наближається до Асоль та мешканців.</p>

	<p>21-24 такти Усі танцівники утворюють коло навколо Асоль і Грея, правим плечем в центр кола, лівою рукою тримаючись за ліве плече попереду стоячої людинни. Потім йде рух по колу de gage з demi plie, Асоль і Грей міцно обіймаються.</p>
	<p>25-28 такти Мешканці та команда Грея створюють малюнок «відкритий клин», хореографічна лексика складається з комбінації в партері , зі слайдами та перекатами з виходом на руки. Асоль та Грей виконують підтримку в центрі.</p>
	<p>29-32 такти Усі виконують поставлену спільну комбінацію, просуваючись вперед.</p>
	<p>33-36 такти На сцені з'являється батько Асоль, рухи дуже впевнені з pas de bouree, голова піднята. Усі інші танцівники переміщуються позаду головних героїв, виконують імпровізаційні пози.</p>

	<p>Грей. Асоль та батько опиняються в центрі сцени, вони виконують тріо, батько благославляє доньку на шлюб. Всі інші учасники виконують оплески.</p>
	<p>У новому малюнку усі танцівники виконують фінальну комбінацію, після цього Асоль та Грей переміщуються на центр сцени. Інші танцівники переходять на задній план.</p>
	<p>Усі приймають фінальну позу.</p>

ВИСНОВКИ

Проаналізувавши все вищесказане, можна зробити висновок, що в даній роботі розглядаються теоретичні основи відтворення людських цінностей у контексті сучасного хореографічного досвіду.

Ретроспективно аналізується розвиток від стародавніх ритуалів до сучасних вистав, щоб виявити, як розвивалася хореографія, відтворюючи соціокультурні та емоційні аспекти різних епох.

Вивчається вплив культурних цінностей на сучасне танцювальне виконання, показуючи їх важливість у відтворенні культурної спадщини та ідентичності.

Робота досліджує сучасні хореографічні тенденції, зокрема репрезентацію гендеру та соціальних цінностей. Розкриває, як танцювальні вистави відображають різні соціокультурні реалії та гендерні ролі в сучасному суспільстві.

Аналізується важлива роль хореографії як інструменту соціальної інтеграції, підкреслюється її здатність сприяти відтворенню та зміцненню людських цінностей у сучасному світі.

У другому розділі «Практичні аспекти відтворення людських цінностей у контексті сучасного хореографічного досвіду в сюїті «Червоні вітрила» подано детальний аналіз хореографічного твору. Визначено його основні характеристики, зокрема дійові особи та їхні характеристики, лібрето, розгорнутий зміст і драматургію.

Особлива увага приділяється аналізу музичного матеріалу, який є важливою складовою для відтворення емоційно-музичного аспекту та тематичної глибини вистави.

Тому в хореографічній сюїті «Червоні вітрила» ми бачимо тісний взаємозв'язок хореографії з втіленням людських цінностей у мистецтві, підкреслюючи їхню глибину та різноманітність у сучасному контексті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Андрощук Л. М. Еволюція хореографічного мистецтва як явища культури в контексті аналізу передумов відкриття хореографічно-педагогічних спеціальностей в вищих педагогічних навчальних закладах України. Проблеми підготовки сучасного вчителя. Умань, 2015. Вип. 12. Ч. 2. С. 272-281.
2. Безклубенко С. Всезагальна теорія та історія мистецтва. К.: Б., 2003. 261 с.
3. Бернадська Д. Сучасна хореографії в контексті синтезу мистецтв. Актуальні питання гуманітарних наук. Дрогобич, 2013. Вип. 7. С. 78-86.
4. Білаш П. М. Балетмейстерське мистецтво і становлення української сценічної хореографії у контексті розвитку європейської художньої культури 10- 30-х рр. ХХ ст. дис. канд. мистецтвознав / Інститут мистецтвознав., фольклористики та етнології ім. М. Ф. Рильського НАН України. К., 2004. 169 с.
5. Волчукова В. М. Методика роботи з хореографічним колективом: Основи курсу. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2013. 326 с.
6. Волчукова В. М. Методика роботи з хореографічним колективом: Основи курсу. Харків: ХНПУ імені Г. С. Сковороди, 2013. 326 с.
7. Данилов К. К. Рухи в сучасному танці. К.: Либідь, 2001. 113 с.
8. Дудник О. В. Сучасні стратегії розвитку хореографічної освіти: матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (Умань, 16 -17 травня 2015 р.). Умань: ФОП Жовтий О. О., 2015. 126 с.
9. Пиріг М. І. Роль і місце бального танцю в системі хореографічного мистецтва // Театральне і хореографічне мистецтво України в контексті світових соціокультурних процесів: матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. Київ, 12 – 13 трав. 2005 р. К.: КНУКіМ, 2005. С. 16 – 19.

10. Тенденції розвитку сучасної хореографії: матеріали II Міжнар. наук.-практ. семінару. Луганськ, 27 – 28 листоп. 2010 р. Луганськ: Вид-во ЛДІМК, 2010. 144 с.
11. Цветкова Л. Методика викладання класичного танцю. К.: Альтерпрес, 2007. 324 с.